

તોલકાએ દીલકોશા

૩૬

નર્થ ઇન્દર સભા.

મુંબઈ

ઈગપીરીયલ પ્રેસમે

નવરોજીજી દુરાગજીને છાપા હએ.

ઈ. સ. ૧૮૮૩ સને હિજરી ૧૩૦૧

કીંમત ચાર આને.

તોહરએ દીલકોશા

૩૬

નર્મ ઈન્દર સભા.

૧૬૫૩

નાટક દો આખકા

તાલીફ ક્રીયા

મુનશી સૈયેઃ માહમુદ મુતખલ્લુસ બ હરીફને

કદીમ

ઈન્દર સભાએ અમાનતસે ઈન્તેખાબ કરકે

બસઈ

છાપકે મુશ્તહીર ક્રીયા બરાએ શાએકીન આલી હિમ્મતકે
મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસકી કંપનીને
જખાંને ઉરદુ બહકે ગુજરાતી

શેઅર

મદરસેમ આશકોંકે જસકી ખીસમીલાહ હો;
ઉસકા પહેલાહી સબક યારો ફના શીલાહ હો.

મુ'બઈ

ઈમપીરીયલ પ્રેસમે છાપા હયે.

ઇ. સ. ૧૮૮૩

સને હિજરી ૧૩૦૧

કીંમત ચાર આને.

૧૬૫૩

તખતએ નાટક.

—૦:૦—

ગુલનરશાહ..... અખતર નગરકા બાદશાહ.
 વજીર..... ગુલનરશાહકા,
 ગુલકાંમ..... પીસરે ગુલનરશાહ.
 ઈન્દર..... શહેનશાહે પરસ્તાન.
 સખ્તપરી... પરચાંકી અકસર વ માઅશુકે ગુલકાંમ.
 પુખરાખપરી.. }
 નીલંગપરી... } સભાએ ઈન્દરકી રક્કાસેં વ મુગનીએ.
 લાલપરી..... }
 લાલદેવ..... } ફરમાખરદારે રાજા ઈન્દર.
 કાલાદેવ..... }

બોબદાર—નજીમી—ખવાસ—દરબારી—રખમત—વગએશ.

—૦:૦—

મુકામ.

અખતરનગર—સંગલદીપ—પરસ્તાન.

—:૦:—

ઈતલાએ જરૂરી.

એ નાટક સને ૧૮૯૭ કે ૨૫ મેં કાએદે કે મુજબ રજીસ્ટર
 કીયા હએ ઈસલીએ ઈસકા કોઈભી ખાખ મેહેતા
 જમનાદાસ ભગવાનદાસકી કંપનીકી રજા
 ખગચેર કીસીને છાપના નહી.

તોહર્યે દીલકોશા.

ભિક્ષુ

નઈ ઈન્દર સભા.

૩

—:0:—

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

તખ્તગાહ.

[દીગ્ગલાઈ દેના ગાઅદ્દમ ખેયેડે હુવે વ-
જીરો અમીરો અહલકારોકા મએ રામી-
શગરોકે ઝોર નેદાકરના ચોખદારકા આ-
મદે શાહી.]

મુસદ્દસ.

ચોખદાર—આમદ હય ખાસો આમ મેં ગુલનૂર શાહકી.

આમદ હય ખસદ શોકતો હશ્મત પનાહકી.

કયા શાને તજમ્મુલ હય ઉસ આલીનહકી.

જી નત દોઅંદ કીયું નહો ઈસ ખારગાહકી.

શીર કીયું આદુ ન હોવે સભી ખવારો જૂર આજ.

હય આમદે હરીફ શહે નામદાર આજ.

[આના ગુલનૂરશાહકા ખર્કેરોફર દરખારમેં
ઝોર ઉકનાખરાએ તાઅજીમકે દરખા-
રીઓંકા જુલુસ ફરમાના શાહકા તખ્તે
જરનેગારપર ઝોર ગાના રામીશગરોને.]

જોગીઆ આસાવરી—કુમરી.

નાવો નાવો રાજા—તર્જ.

રામીશગરે—ફાયમ રહે તા અખદ તેરી સજતનત અય શાહગેક

ગુલનૂરશાહ હય નામ તેરા અય શહે આલમ;

સર સ્ખળ રહે જાગે તજમુલ તેરા હરદમ-કાયમ.
 બપ્ત અમકે નીત તેરા જીયું મેહરે મુન્વર;
 જાગી રહે એ અદસો સખાવત તેરી ખુશતર-કાયમ
 દીન રાત રહે શાદ તુમ શાહા બસદ હકરામ;
 અબ હમે હરીફકા એહી બસ આખેરી કલામ-
 કાયમ.

[દીલગીર હોના શાહકા ન હોનેસે ફર-
 જંદકે ઐર દોઆ કરના જનાબે બારીમં
 વારતે વારેસે તપ્તકે.]

પીલુ—ગજલ.

શીરાતા હય હમે કંહા કંહા—તર્જ.

શાહ—ઈલાહી શુક હય અજહદ તેરા અય ખાસિકે પરવર;
 તેરે એહસાનકી ગઠડી હય બારી મેરી ગરદન પર-
 ઈલાહી.

તુને અજ નઆગતે બેહતરસે મુજકુ પરવરીશ કરકે;
 દીયા રતબા દીગર આબા કરમસે તેરે અય દાવર-
 ઈલાહી.

ફજલસે તેરે હય મૌજુદ સખકુશ યા ખુદાવંદા;
 બસે એક ચયકા હું સાયબ આ જલદીસે એનાય-
 તકર—ઈલાહી.

તુ દે ફરજંદ એક ખુશર એહી હય આરજુ મેરી;
 નહી કોઈ દુસરા વારેસકે બયો હસ હકુમત પર-
 ઈલાહી.

મેરી આંખોફ ઠહંડક હો નો દખુ મએ હયાવીમં;
 નીકાલુ હસરતેં સારી મએ દીલકી શાદ હોહોકર-
 ઈલાહી.

પ્રુદાયા હય તુને રોશન નો આનેજ પર ગુજરતી હય;
 નહી કુદરતસે તેરે દુર ગર એ ઉમીદ લાવે બર-મલાહી
 [મુખાતીય હોના તરફ વજરકે ઓર કે-
 હના વાસ્તે લાને નજીમી કે]

વજર અબ જુદતર બકર બુના લા તું નજીમીકું;
 હનીક ઉસ્સે મુકદ્દરકા મએ પુછુ હાલ સખાયકસર-
 દલાહી.

[આના નજીમીકા રૂબરૂ શાહકે ઓર
 આશાબ બજારકે બડે રહેના, શીર કેહના
 શાહને વાસ્તે દયાકત હસે હાલકે.]

બહુ-સ—મસનવી.

નકર બાલદેવ—તર્જ.

શાહ—હુનરવર તું અબ ગૌરકર જુદતર,
 બતા હાલ સમય સમય નો હો સરખસર.
 મેરે જન્મ દીલકા હો મરહમ અગર,
 લગાદેના તસલીમ પાવે જીગર.
 બચાંકર બખુબી જરા સૌમ્ય કર,
 હો રાહત મેરે દીલકું કુછતો મગર.

[બચેકબના નજીમીને તસલીમ કરકે ઓ-
 ર દેખના અપની કીતાબમં ઓર ફે-
 કના કુરે શીર અર્જ કરના શાહસે દસ્ત
 બસ્તા હોકે.]

આસાવરી—મસનવી.

માહારાજ કીને—તર્જ.

નજીમી—હો મુતવનેહ ઇસ તરફકું અબ જનાબ,
 મુનો હાલ સારા બરએ હીસાબ.

મએ હો બહરે તથવીશમે ગોતજન,
 નીકાલાહું અનમાલ એક નો રતન.
 મુકદ્દરમે હય આપકે એક પીસર,
 એનાયત કરેગા એ રખ જુદતર.
 હો લાસાની ખુશીમે એ ખુશ સયર,
 જુમે દેખ શરમાંવે શમશા કમર.
 વલે ઉસમે ઘોડા હય અય શાહ એક,
 હો બારા બરસકા એ શાહબદા નેક.
 હો આશક પરી ઉસકુ લે બાયગી,
 એર મકસદ દીલી અપને બર લાયગી.
 બયાંવાર આ હવાલ સારા કહા,
 હરીફ ધરમે મુતલક નહી શક રહા.

[દુબારા દીલગીર હોના શાહકા હાલ
 મુનકે નજુમીસે એર બતા નજુમીને
 આદાબ બજાકર.]

બ્રહ્મ-સ—મરસીયા.

હાએ હાએ પીસર—તર્જ.

શાહ—ખુદાયા એ કયસા હય જોરો સીતમ,
 ખુશીકા મુના મુજદા તીસપે એ ગમ.
 જીગરપર ગરે અબ એદના જખમ,
 હાય અફસોસ ગમ વાય અફસોસ ગમ.
 રજૂપર મેં રાજી હું તેરે ખુદા,
 મેરે દાગે દીલકુ તુ કરદે જુદા.
 હરીફ આરજુ હય મેરી એ સદા,
 હો એ આફત જુદા હોએ આફત જુદા.

[આના ખ્વાસકા ખુશ બખરી મુનાનેકે
 લીએ.]

મુખમ્મસ.

ખવાસ—હો શાદ દીલસે અળ અય શહનશાહે નામવર,
હકને આતા કીયા હયે નો બેગમકુ એક પીસર,
માહતાળ ર હય નેક આ સાહજદા બખ્તવર,
કર દુર દીલસે ગમ સગી અય શાહે ખુશ સયર,
દરગાહે હકમ શુક કરો અળ હુકાકે સર.

[ખુશી હોના શાહ વ દરગાહીઓંકા ઔર
શુક કરના બારે તઆલાકા સમીને.]

પરજ—કાલીંગડા.

કર કર કર—તર્જ.

સખ—શુક હય હરઆન તેરા અય કીરતાર,
બર આઈ ઉમીદ હમારી એહસાં હય તેરા બાર-શુક.
મવલા તું સરતાજ દોનો જહાંકા,
ખાલેક પરવર સળકા તુ કુલકા હય મુખતાર-શુક.
તેરે સીવા કોન હય હકીમે મુતલક,
દરદે દીલકા દરમાં તુ સાહેબ સરજનદાર-શુક.
ફજલ હુવા હમપર તેરા અય કરીમ,
તાબેઅ ફરમાં તેરા હય હરીફ હરબાર-શુક.

—૦—

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

[આના રેઆયાકા ખુશ વકતી કરતે હુવે
શાહેકે નજદીક જાનેકુ બરાએ બનઆમકે.]

જહલા કાહારવા.

સાડેવીન પૈસે—તર્જ.

સખ—આવો યારો ખુશીકી ખુબ ધુમ મચાવો,

ખુબ ધુમ મચાવો ખુબ ધુમ મચાવો—આવો.

પહેલા—લડકા પેયલ હુવા હય શાહકે વહાં ખુશર,

દુસરા—સારે શેહરમેં ખુશવકતીકી શાહરત હય હરસુ—આવો.

તીસરા—શાહને અયસી મુનાદી ફેરી અયથ કરો સારે,

જો કુછ હો દરકાર જસકો આવે પાસ હમારે—આવો

પહેલા—ચસો તખતો બકર યારો લે આવે કુછ જર,

દુસરા—આવેં પીવેં મજે ઉડાવે ધરસે કયા ખેહતર—આવો.

તીસરા—અયથો તરખમેં ખસર કરંગા મએં અપની ઐકાત,

પહેલા—રંગ રાગમેં રચા રહુંગા મએંતો દીનો રાત—આવો

દુસરા—મારે ખુશીકે ફુલ ગયા હું ચલના હય દુશવાર,

તીસરા—ઉમ્મો મુજકુ ખાંદેપર હુ હરીફકા દીલદાર—આવો.

—0:0—

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

બાગ.

[દીખલાઈ દેતા બાંગબાંગા ફુલ ચુન્ટે ફુલે
આના શાહબદે બુલકાંમકા ધરશાદ કરના
બાંગબાંગ વાસતે સેજકે]

પીલુ—લાવની.

બંગડી રંગત.

બુલકાંમ—ચુનકે કલીયાં લાદે બાગબાંગા પ્યારી પ્યારી ફુલોંકી

સેજપલંગપરખીલાદે મુજકુ સારી ફુલોંકી

ધરમ મેરા મુલકાંમ હય ઐર પીદર મેરા થાહે ગુલનર
મુજ આજીવે=મેહરનાં હયગા હમિશા ઐ. સરદાર
તુરરા બનાદે કુલોંકા ઐર પેહનાદે કુલોંકા હાર
જીરકી બુસે=મિ અત્તર દેમાગ હો ગમ હોવે કરાર
તરેહ તરેહકી ચીન્ને બના દીખનાદે બહારી કુલોંકી-
સેજ.

[દસ્તાવેસ્તા હો અર્જ કરના બાંગબાંકા
શાહબદેસે.]

મજકુર—તર્જ.

બાગબાં—આરાસ્તા કર રખાહય સાહેબ પલંગ આપકા
દર ગુલનર

કુલોંમે સારા=સબ હું દેખો ઉકી હરમુ મેહકાર
કીસમ કીસમકે ગુલ દસ્તે ઐર હય એ સો તુરરા તૈઆર
રહે શાદમાં=હમેશા તુમ અય મરે શાહે દીલદાર
હરીફ અબ આરામ કરો હય સેજ સાંવારી કુલોંકી-
સેજ.

[જનના બાગબાંકા આદાબ બબકર ખુ-
શ હોના શાહબદેકા દેખકર બાગો કોઠેકુ.]

બેહાગ—ગજલ.

ગયરત ન આર્ધ—તર્જ.

ગુલકાંમ—શુકરે ખુદાકે ધન દીનો ગમ દીલસે દર હય;
કરતે ખુશીકા દીલમે અબબેબ જહુર હય—શુકરે.
કોઠા અમનમે રથકે દહે કોહે તુર હય;
આદર પલંગપે અયસી ખીજા ગોવા તુર હય—શુકરે

અનતો હરીક રાહતે જીયાં વધુર હય;

સો રહું જાકે નીન્દસે આંખેલી ચુર હય—શુકરે.

[આગમ કરમાના શાહજાદેકા છપરધક-
પર આના પરીકા તખ્તપર બચકકર સ-
ચર કરતે હુવે બાગમેં ઓર દેખકર શા-
હજાદેકું બેકાર હોના.]

ભએરવી—હુમરી.

છોરી બાગનકી—તર્જ,

સ્ખજપરી—સોને હલકત સગ તનમન મેરા જાનાને લગીં

હુરન બચર કયા ફરેમે જાં હય રહ મેરી ધબરાને લ-
ગી—સોને.

ખુલીએ ગુલફ દીલમેં બસગઈ વરલ ખીના તરસાને
લગી—સોને.

હરીક દીલસે જીસમસે મેરે તાબોતવાં સગ જાને
લગી—સોને.

[નજદીક જાકે.]

જીલા પીલુ—ગજલ.

હુરોંકે હોશ—તર્જ.

પરી—કયા ખુબ નો જવાન એ તોશે ચાગાગામેં,

સોયા હય બેખબર બસા એતરે ગુલાબમેં.

જુલફેં ગાંઝાંમળરી હય પરેશા બ એયેને નાજ,

દેખેસે જીરફે દીલ હય પડા પેચોતાબમેં.

આંચુસરી નીચાની મેં અપની દેખતી હું,

તસલીમ હય હરીક તુમહારી જનાબમેં.

[જાના સખજપરીકા શાહજાદેકું આંચુ-
સરી પેહનાકે વ હાથોકું ખોસા દેકર.]

બાબ પહેલા—પરદાં ઝોશ.

જંગલ.

[વાસ્તે સમ્રેકે આના રાજ ઇન્દરકા
ઐર આદા કરના હમ્દે ખુદા.]

પહાડી ઝીંઝોટી--બંજારા.

હુધ શુબ્હો નીકલ--તર્જ.

ઈન્દર—માલિકુત મુલક લાએ જાલા,
ખે અયેખ હયે તુ હકત આલા,
લાયેક હમ્દ કે ખેશક સુખહાં,
અલ્લાકે મુતલક રહમાં, જી
તેરી જાત હયે અફઝલો આલા—ખે અયેખ,
આરશો કુરસી ઘોઠો કલમકા,
હુરો ગીલમાં કુસુરો નઅમકા, જી
મુખતાર તુંહી શહેવાલા—ખે અયેખ.
તેરી કુદરત હયે યકતાઈ,
શેહનશાહકુ બક્ષે ગદાઈ, જી
બક્ષે ગદાકુ રતબા દુખાલા—ખે અયેખ,
ખરખતકુ કરે પલમેં રાઈ,
સમનદરકુ બનાવે ખાઈ, જી
તુ કાદેર કુદરત વાલા—ખે અયેખ.
તેરા જુલ્વા હયે સંગો ગોહરમેં,
તેરા નુર હયે શમ્શો કમરમેં, જી
ચો તરફ હયે જીસકા ઉમલા—ખે અયેખ.

કયા શદા ઓ કયા તાજદારે,
 માહતાજ તેરે હયે સારે, ७
 કૂલ જહાંકા પાલનવાલા—ખે અયેખ.
 હમ્દ કીરસે બયાં હો તેરી,
 હયે અકલ યહાં તક ગેરી, ७
 હયે હરીકુ તેરા મતવાલા—ખે અયેખ,
 [બઅદ તઅરીકુ કરના ખુદકી.]

પીલુ—અબયાત.

રાજા હું મએ કોમકા ઓર ઇન્દર મેરા નામ,
 ખીન પરીયોકે દીદકે નહી મુઝે આરામ.
 સુતારે મેરે ફેવરે દીબકો નહી કરાર,
 [હાજર હોના લાલદેવ ઓર કાલેદેવકા
 રૂબરૂ રાજકે મોઆદ્દા ખડે રેહના.]
 જલદી મેરે વારતે સભા કરો તૈયાર.
 તખ્ત પીછાવો જગમગા જલદીસે ઇરઆન,
 મુજકુ શબ બર બએઠના મહશીલકે દરઆન.
 ગેરા સંગલદીપમે મુજકોં મુજકોં રાજ,
 ७ ગેરા હયે આહતા જલસા દેખું આજ.
 લાવો પરીયોકો મેરી જલદી બકર હાં,
 બારી બારી આનકર મુજરા કરે વહાં.
 [બના ઇન્દરકા સાથ દેવોકે.]

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવાં.

દરબાર.

[લીખલાઇ દેના દરબારીયોંકા મએ દેવો
ચોખદારોંકા ઇન્દરકી આમદ આમદ ગાતે હુવે.]

ઝીંઝોટી—ગજલ.

કરકે તનહા મુઝે અયે દોસ્તો—તર્જ.

સભામેં દોસ્તો ઇન્દરકી આમદ આમદ હએ;
પરી જમાલોકે અફસરકી આમદ આમદ હએ-સભામે
ખુશીસે રહે રહે લાજગ હએ સુરતે ખુલ ખુલ;
આગ ઇસ અમનમે ગુલેતરકી આમદ આમદ હએ-
સભામે.

ફરોગે હુસ્નસે આંખોંકો આગ કરો રોશન;
જમીપે મહેર મુતબરકી આમદ આમદ હએ-સભામે
[આના ઇન્દરકા લીખાસે જરીન પહેને
હુવે ઐર બએકના તખ્તપર સર મુકાના
દરબારીયોંકા ખરાએ તસલીમકે બઆદ
આમદ આના પુખરાજ પરીકી.]

કાફી—ગજલ.

મહશીલે ગજમે પુખરાજ પરી આતી હએ;
સારે મઅશુકોંકી સરતાજ પરી આતી હએ-મહશીલે
જુસ્કા સાયા ન કભી ખવાગમે દેખા હોગા;
આદમી બદમે ઐ આજ પરી આતી હએ-મહશીલે
દોહતે હુસ્નસે હો બએગા આલમ મઅસુર;
કરને ઇસ ગજમમે આગ રાજ પરી આતી હએ-મહશીલે
[આના પુખરાજ પરીકા સભામે ગાતે
હુવે ઐર તસલીમ કરના ઇન્દરકો]

જીલા પીલુ—ગજલ.

પુખરાજપરી—ગાતી હું મએં ઐર નાચ સદા કામ હએ મેરા;
 આકાકમ પુખરાજપરી નામ હએ મેરા—ગાતી.
 કહેસે મેરે કોઇ નીકલને નહી પાતા;
 ધસે ચલથને આલમમે ખીલા દામ હએ મેરા—ગાતી.
 મએ લાખકી દો લાખકી મરવા નહી રખતી;
 કાફેલા ખખના અજી ધનઆમ હએ મેરા—ગાતી.
 કહેતે હએં જહાંમે જીસે ધનસાં ગુલો સુમ્મલ;
 વો રખ હએ વો ગેસુએ સીયાહ કાંમ હએ મેરા—ગાતી.
 બદ મરત મુઝે દેખકે હોતી હએ ખુદાઈ;
 મઆમુર મએ હુસ્નસે કયા જામ હએ મેરા—ગાતી.
 કરતી હું દીલો જાંસે મેં રાજકી પરસ્તીય;
 કહેતે હએં જીસે ફૂકે ઐ ધસ્લાંમ હએ મેરા—ગાતી.
 [ખુશ હોના ઇન્દરકા કરના ઐર ગાનેકે
 લીએ દરખાસ્ત.]

ખંજારા.

હુધ સુખહો નીકલ—તર્જ.

કમસે કયસે જવાં માહમારા,
 ગયે છોડ જહાંકા પસારા;
 બડે બડે શહેનશાહઆલી,
 ગયે ઐખી હાથલે ખાલી, જી
 કયા સીકંદરો જમ દારા—ગયે છોડ.
 હુવે હુવે પહેલવાં નો નામી,
 રસ્તમે ઐ શામ ગીરાંમી, જી
 જા કલને ઉગરો દેગારા—ગયે છોડ.

પુરે પુરેયે ધંકકમે કાયેક,
 કુહાદ ઓ મજનુ શાયેક, જ
 કોહો દશત થે બીનસે આવારા—ગયે છોડ.
 અછે અછે તળીઓ હકીમાં,
 જાલી નુસ કલાતું લુકમાં, જ
 આગે અજલકે ના ચલા ચારા—ગયે છોડ.
 કીએ કીએ હજારો તસવર,
 બેહેબાદ વો ગાની મુસવર, જ
 શીકલ મોતસે હોના ગવારા—ગયે છોડ.
 ગયે ગયે ઓ ગુલર રંગીલે,
 ખુખી બરે સરાપા રસીલે, જ.
 મેહ જળી શીસુંગર નજરા—ગયે છોડ.
 રહે રહે નો રાજ રજતમે,
 આખર ગયે ઓ મુલ્કે બકામે, જ
 હયે હરીફ તુ બેસહારા—ગયે છોડ.

[તઅરીફ કરના ધંદરને પુજરાજ પરીકા
 ઓર દરખવારત કરના નીલમ પરીકા.]

પરજ કાલીંગડા—હુમરી.

ધંદર—ખુખ રીઝાયા નાયકે ગાકે,
 પહેલુમે મરે બચ્ચેક તું આકે—ખુખ.
 ખુશ હુધ તુજસે મહશીબ સારી,
 અબ હયે નીલમ પરીકા બારી—ખુખ.
 [આમદ ગાના નીલમ પરીકા.]

જીલા—ગજલ.

સભામે આમદ નીલમ પરી હયે,

સરાસર યો નજકતમે ભરી હયે—સભામે.
 સીતારોંકી ઝપક ભતી હયે આંખે,
 યો ઉસ્કે બરગે મલખુમે જરી હયે—સભામે.
 ગજબ ગાના હયે યોર ઉસ્કા ચમકના,
 કભી નોહરા કભી વો કુશતરી હયે—સભામે.
 ન દેખા હોગા નાચ અયેસા ક્રીસીને,
 બલા હયે સેહર હયે બદુગરી હયે—સભામે.

[આના નીલમ પરીકા સભામે ગાતે હુવે
 યોર તસલીમ કરના ઇન્દરકો.]

જીલા પીલુ—મજલ

નીલમપરી—હુરોંકે હોય ઉડતે હયે ઉડનેકી થાનપર;
 નીલમપરી હયે નામ મેરા આસમાનપર—હુરોંકે.
 અહલાહકે કરગમે જમાનેમે હયે ઉજજ;
 જુકતા હયે સર ફલકકા મેરે આસમાનપર—હુરોંકે.
 ધનસાંકી કયા હયે અસ્લકે પુતલા હયે આકકા;
 જીન ખેલ ભતે હયે મેરી ઉલકતમે જાનપર—હુરોંકે.
 નીલમકો ચુમચાટકે આંખોપે રખતે હયે;
 શોહરા હયે મેરા જોહરીયોંકી દુકાનપર—હુરોંકે.
 ઉડતે નક્ષી હયે મેરી નજકતપે ક્રીસે હોય;
 રખતે હયે કુલ હાય ગુલીસતાંમે કાનપર—હુરોંકે.
 નોહરામેરે ખ્યાલમે ખુતી હયે સરસદા;
 મરતે હયે તાનસેન તરાને કીતાનપર—હુરોંકે.

[ખુશ હોના ઇન્દરકા દરખાસ્ત કરના
 યોર ગાનેકે લીયે.]

અંજારા.

કુર્ષ સુખહો નીકલ—તર્જ.

નીલમપરી—છસ ચીજમે ઇશ્ક સમાવે,
 સો તરેહકી ધુમ સ્ત્રાવે;
 હર ચચેમેં ઇશ્ક બપા હચે,
 કંહી જાહેર કંહી છુપા હચે, છ
 છપર દેખો ઉપર નજર આવે—સો તરેહ.
 દો કીરમકા ઇશ્ક હચે જાનો,
 પાઠ ઇશ્ક હકીકી માનો, છ
 ઝોર મેજાછ અમેશ મનાવે—સો તરેહ.
 મશકુર મસલ હચે કીસીસે,
 ગર ઇશ્ક ભગે મંડકીસે, છ
 પદમનીન 'મનકો ભાવે—સો તરેહ.
 છસ બચરપે ઇસકા સાચા હચે,
 કબી ચચેન ન વો પાયા હચે, છ
 બેશુમાર રંજ હાવે—સો તરેહ.
 ખુશ ખુશબી મુલપે પ્રીદા હચે,
 પરવાના ચમચેપે સદા હચે, છ
 કુખાન અચસકો જાણવે—સો તરેહ.
 સચ ઇશ્ક હચે મઠતા કુતરમેં,
 તાસીર કરે પથરમેં, છ
 પાની કરે હસકો ખદાવે—સો તરેહ.
 ઇશ્ક કરતે હચે હંદાનો વાહી,

માલો હુસ્નકી જીએ તખાલી, જી
એ હરીફ દીલકી સુનાવે—સો તરેહ.

[તખરીફ કરના હિન્દરને નીલમ પરીકી
ઐર દરખાસ્ત કરના બાલપરીકી,]

જીલા—હુમરી.

હિન્દર—દીખા ચુકી તું કરતગ સારે,
પહેલુમે અબ બએઠ હમારે—દીખા.
કીયા સભામે તુને નામ,
અબ હએ બાલ પરીકા કામ—દીખા.
[આમદ ગાના બાલ પરીકી,]

દેસ—ગજલ.

સભામે બાલપરીકી સવારી આતી હએ,
જમાને રંગ અબ હિન્દરકી પ્યારી આતી હએ-સભામે
શકુકમે આએગા હુમટ નજર સીતારૌંકા,
પેહનકે સુર્ય વો પોથાક ભારી આતી હએ-સભામે.
હસીન બજબકે થાદીસે ખીલ પડેગે તમામ,
ગુલૌંકે વાસ્તે બાદે બહારી આતી હએ—સભામે.
[આના બાલપરીકા સભામે ગાતે હુવે
ઐર તસલીમ કરના હિન્દરકો.]

જીલા પીલુ—ગજલ.

લાલપરી—હનસાંકા કામ હુસ્નપે મેરે તમામ હએ;
નોડા હએ સુર્ય બાલપરી મેરા નામ-હએ-હનસાંકા.
ચાકુત જર ખરીદ હએ સરકારકા મેરે;
નોકર અકીક બાલ બદખશા ગુલામ હએ-હનસાંકા.

આથકકુ કલ કરવી હું અખરકી તેગસે;
 દીન રાત મુજકો ખુન બહાનેસે કામ હએ-ધનસાંકા.
 પોથાક મરી સુખ હએ મુખડા હએ ચાંદસા;
 દેખો થકકમે રાતકો માહે તગામ હએ-ધનસાંકા.
 સોખીપે મરે હોતે હએ મુરગે ચમન હલાલ;
 હર ગુલકો જીસ્ત બાગે જહાંમે હરાંમ હએ-ધનસાંકા.
 મીરગીબ મુજસે હોતા હએ હરદમ નો દુખદુ;
 કરતા લહુ લગાકે થહીદાંમે નામ હએ—ધનસાંકા.

[ખુશ હોના ધ્વંદ્વરકા દરખવાસ્ત કરના
 ઓર ગાનેકી.]

ખંજરા.

હુધ સુખહો નીકલ—તર્જ.

લાલપરી—મનમાંહન કરે ધીંગાના,

કહો પનઘટ કએસે જના;

કહે સખયનસે પનહારી,

ચલો પનઘટ મીલકર સારી, જી

નીર નીરમલ બરકર લાના—કહો.

નારી નીકસી અપને ધરસે,

તન સજ ખજકર નેવરસે, જી

પહેન પાતલ અંગ સોહાના—કહો.

સીસ ઘડા હાયમે ખારી,

ચલી કુમકલ કુમકલ ખારી, જી

જંબુ ચસે હાયી મસતાના—કહો.

ગોરી પતલી કમર લચકાવે,

જયસે મસ્ત નાગન મચલાવે, જી

દેખ આશક હુવા હએ દીવાના—કહો.

જા કુવેપે અંચલ ઠારી,

અલ ભરત લગી મતવારી, જી

સખ સખીયાં ગાવે ગાના—કહો.

કહે સુંદરસે પીયુ પ્યારા,

તેરી અદાને મુજકો મારા, જી

તુ સમઅ મેં હુ પરવાના—કહો.

બોલી મોહનસે મતવાલી,

અલ સરક ન દુંગી ગાલી, જી

મત હરીફ હમકો સતાના—કહો.

[તઅરીફ કરના ઇન્દરને લાલપરીકી

ઔર દરખવારતા કરના સખ પરીકી.]

પીલુ—કુમરી.

ઈન્દર—કાઠી રાત મજેહમે સારી,

ખએઠ મેરે પહેલુમે પ્યારી—કાઠી.

ખહોત લડાઈ તુને જાન,

અખ હએ સખ પરીકા ધ્યાન—કાઠી.

[આમદ ગાના સખ પરીકી.]

બેહાગ—મજલ.

આતી નએ અંદાજસે અખ સખ પરી હએ;

લખ સુર્ખ હએ પર સખ હએ પોશાક બરી હએ—

આતી.

શીશીલ હસે રખકે ખા જાતા હએ હીરા,

અદરમે જર્જરસે સીવા જુદાગરી હએ—આતી.

ਨੇਵਰਤੀ ਹਯੇ ਕਧਾ ਧਾਨ ਐਹਰੇਸੇ ਯਦਨਪਰ,
ਐਕ ਧਾਯ ਹਯੇ ਨਾਯੁਕ ਡੇ ਸੰਧੁਕੋਸੇ ਯਰੀ ਹਯੇ—ਆਤੀ
[ਆਨਾ ਸਯਯਪਰੀਕਾ ਸਭਾਮਿ ਗਾਤੇ ਹੁਧੇ
ਐਰ ਤਸਲੀਮ ਕਰਨਾ ਚੰਦਰਕੋ.]

ਭਲਾ—ਗਯਲ.

ਸਯਯਪਰੀ—ਮਯਮੁਰ ਹੁ ਧਾਯੀਸੇ ਸਗਰਤਸੇ ਯਰੀ ਹੁੰ,
ਧਾਨੀ ਯਰੀ ਪੋਧਾਕ ਹਯੇ ਮਿ ਸਯਯ ਪਰੀਹੁੰ—ਮਯਮੁਰ.
ਕਧਾ ਯਰਨ ਹਯੇ ਸਯਨੋਕੀ ਯਰੀ ਹੁਸਨੋਕੇ ਆਗੇ;
ਧੀਰਨੋਸੇ ਯੁਧ ਰੰਗ ਯਰੁਰਦਸੇ ਯਰੀ ਹੁੰ—ਮਯਮੁਰ.
ਲੇ ਲੇਤੀਹੁੰ ਧੀਨ ਧਾਯ ਫ਼ੀਸ਼ਤੋਸੇ ਮੀਨਾਕਰ;
ਧਨਸਾਂ ਹਯੇ ਯਨਾ ਕਧਾ ਗੋ ਨਹੀ ਭਨਸੇ ਡਰੀ ਹੁੰ—
ਮਯਮੁਰ.

ਧਾਯਲਾ ਹਯੇ ਯਯੁਕਾ ਹਯੇ ਗਯਯ ਹਯੇ ਮਿਰਾ ਧੁਰਸਾ;
ਯਲਨਯੇ ਪਰੀਨਦ ਨੋ ਮਿ ਗਰਮ ਯਰੀਹੁ—ਮਯਮੁਰ,
ਭਨਦਾ ਨ ਰਯੇਗਾ ਮੁਯੇ ਸੁਨ ਲੇਗਾ ਨੋ ਗਨ;
ਧਹੇਨਦ ਯੇ ਧੁਯਕਾਂਮਕੀ ਸੁਰਤਪੇ ਯਰੀਹੁੰ—ਮਯਮੁਰ,
ਧੋ ਧਮਯ ਮਯੇ ਪਰਵਾਨਾ ਹੁ ਧੋ ਸਰਧ ਮਯੇ ਫ਼ੁਰੀ;
ਧੋ ਧੁਯ ਹਯੇ ਯਹਾਂਮਿ ਮਯੇ ਨਸੀਮਿ ਸਹਰੀਹੁ—ਮਯਮੁਰ.
[ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚੰਦਰਕਾ ਐਰ ਧੇਯਨਾ
ਸਯਯਪਰੀਨੇ ਨਯਧੀਕ ਯਨੋਕੇ ਯਯਦ ਕਹੇਨਾ
ਧਸ ਤਰੇਹਸੇ.]

ਭਲਾ—ਧੀਯੁ.

ਰਾਯਭਤੋ ਸੋ ਗਯੇ ਧੀਯਾ ਨ ਕੁਯ ਧਨਯਾਮ,
ਯਤੀ ਹੁੰ ਮਯੇ ਯਾਗਮਿ ਧਹਾਂ ਮਿਰਾ ਕਧਾ ਕਾਮ.
[ਯਨਾ ਸਯਯਪਰੀਨੇ ਕਾਸੇਵਕੋ ਮੀਨਾਕਰ.]

બાબ પહેલા—પરદા છઠ્ઠા.

શસ્તા.

[આના સખ્જપરીકા કાલેદેવકો લીએ હુવે.]

જાણ—પીયુ.

સખ્જપરી—સુનરે કાલે દેવરે તું મેરી એક ખાત,
આતીયી રાજકે ઘર આજકી મએં રાત,
શહેનશા એક ખાંમપર સોતાયા નાદાન,
નોખન ઉસકા દેખકર નીકલી મેરી જાન.
ઉતરી આપને તખ્તસે તીર કલેજે ખાએ,
સોતાયા એ ખેખખર હાથ પાઈ ફેઆલાએ.
સુરત ઉરકી દેખકર દીલસે ગમા કરાર,
મુંદપર મુંદ મએંને રખા કીયા ખુશા પ્યાર,
દીલ મેગ લગતા નહી મહશીલકે દરખાન,
કાલેજ મેરા હએ યાંહાં વહાં હએ મેરી જાંન.
ઉસકુ ગર તું લાવે ઉઠાકર જલદી યાર,
લોંડી મએં હોખવુગી તેરી બે તકરાર.

[પતા પુછના કાલેદેવને સખ્જપરીસે.]

મજકુર—તર્જ.

કાલાદેવ—ઘરમે રાજકા હએ તુ સખ પરીયોંકી સરદાર,
તુજસે કર સકતા નહી હરગેજ મએં ઇતકાર.
તેરી ખાતેર હએ મુઝે સખસે યાંહાં સેવા,
પતા ખતા મઅશુકકા લાવું આબી ઉઠા.

[પતા ખતાના સખ્જપરીને દેવકો.]

મજકુર—તર્જ.

સખજપરી—જા તું સંગલદીપસે અખતર નગરમે હાં,
સોના હએ એક માહેર બાલ મહેલપર વહાં.
છલ્લામે દેઆઈ હું અપના ઉસે નીયાંત,
સખજતયુંકી આગસે તુ ઉસકુ પએછાંત.

[જાના કાલેદેવકા શાહનદેકો લાનેકે વારતે
ઐર સખજપરીકા જાના યાગમે.]

—:—

બાબ પહેલા—પરદા સાતવાં.

બાગ.

[લે આના કાલેદેવકા શાહનદેકો પલંગ-
પર સોએહુવે ઐર કહેના સખજપરીસે.]

ખમાંચ.

કાલેદેવ—લાયા શાહનદેકો મેં જાકે હીંદુસ્તાંત,
તુ અપને મઅશુકકો સખજપરી પએછાંત.

[જાના કાલેદેવકા ઐર કહેના સખજ
પરીકા ખુશદાકર.]

મજકુર—તર્જ.

સખજપરી—યેહી શાહનદા મેરા એહી હએ મેરી જાન,
એ મેરા દીલદાર હએ હસપર મએં ફરયાન.

[શાહનદાકા શાના પકડકર હીલાના.]

સોતે હો કયા ખેખળર છોડ કે ધરખાર,
આંખેં ખોલો લાડલે નીન્દસે હો હુશ્યાર.

[છુપજાના સખજપરીકા શાહનદેકો જ-
ગાકર ઐર ઉકના શાહનદેકા ધબરાકર
કહેના આલમે હયેરતમે પલંગપર ખએં
હવે.]

મજકુર—તર્જ.

ગુલકાંમ—કોઠા મેરા કયા હુવા છુરા કીતર મકાં,
સોયાથા મએ કીસ જગે આયા હું કહાં.
ના એ મેરે લોગ હએ ના એ મેરી જા,
જવાળ મએહુ દેખતા જાગરહા હુ યાં.
[ઉતરના શાહજાદેકા પલંગસે ઓર કહે-
ના આલમે ઇજતેગારમે]

ભએર્વી—ગજલ.

ગુલકાંમ—ધરસે યહાં કોન ખુદાકે લીયે લાયા મુજકો;
કીસ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુજકો.
હકને કયા જવાળ પરેશાંયે દીખાયા મુજકો;
નજર આતા હએ ન અપના ન પગાયા મુજકો.
નીંદસે આંખ કીસીકી ન ખુલી કોઠે પર;
ઉઠકે મુજકે ન સુંગલસે છુડાયા મુજકો.
હએક સદ હએક કીસીને ન ખગર લી મેરી;
કયા અજાને મેરે દીલે ભુલાયા મુજકો.
તાદમે મર્ગ અળ ઉમ્મીદ રેહાઈકી નહી;
કીસ બલામે મેરે અદલાહા ફંસાયા મુજકો.
[મુતેહર હોના શાહજાદેકા,]

આજ પહેલા—ધરદા આઠવાં.

મેહલ.

[શાહનદાકા ઐતરફ દેખકર કહેના.]

બેહાગ—કુમરી.

ગુલકાંમ—મુઝે કોન ધરસે લાયા યાંહાં,
જતાવો કોઈ હયે એ કીસકા મકાં—મુઝે.
સખ ખીઝડે કોઈ સંગ ન સાથી,
અજીઝોડો અપને મયે પાવું કહાં—મુઝે.
દીલકા કીસકો હાલ સુનાઈ,
સરપર મેરે બાપ ન માં—મુઝે.

[આના સખખપરીકા નાજ કરતે હુવે
ગુલકાંમકે તરફ ઐર તઅજુગ કરતા
ગુલકાંમકા ઉસે દેખકર.]

જલા—પીલુ.

સખખપરી—દેખો તુમ મેરી તરફ ધરકા મત લો નામ;
લોંકી મુઝકો જનકર કરો યાંહાં આગમ.
નો હોના થા સો હુવા જનેદો બસ ખયેર;
અલો શીરો ખાવ પીવો કરો બાગકી સયેર.
જતાવો અબ હરબો નસખ ઐર તુમ અપના નામ;
રહેતે હો કીસ કાંમમે હયગા કંહાં મુકામ.

ગુલકાંમ—ખીલવતમે રહેતાહું મયે ઐર અયેશ હયે મેરા કામ
શાહનદાહું હીંદકા નામ મેરા ગુલકાંમ.
તુ ઐરત કીસ કોમકી હયે અપના નામ જતા;
એ દોનો શાનોપર તેરે નીકલા હયે યે કયા.

સખજપરી—કૌમકી હુંગી મએં પરી સમજ ન તુ હયેવાન;
એ દાનો પર હયે મેરે અય મુરખ નાદાન.

રહેતી હું મએં કાફમે સખજપરી હએ નામ;
રાજા ઈન્દર કે વહાં નાચ મેરા હએ કામ.

ગુલશાંમ—જલદી એ ખતલા મુઝે દીલકો હએ વસવાસ;
મેરા આના કીસ તરહ હુવા હએ તેરે પાસ.

સખજપરી—તુજ પર મએં આશક હુધ ચલતે ચલતે રાહ;
ઉડા મગાંયા યાંહાં તુઝે ભિજકે દેવ સીઆહ.

[ધભરાના ગુલશાંમકા દેવકા નામ સુનકર
ઐર મનાના સખજપરીકા ઉસકો.]

ભએરવી—મસનવી.

સખજપરી—સરપે આંખોંપે કલેજેપે ખીડાવું તુજકો;
આ મેરે પાસ ગલેસે મએં લગાવું તુજકો.
દીલોજાંસે મુઝે ભાતી હય અદાએ તેરી;
પાસ લા ચાંદસા મુંહ લુ મએં જલાએ તેરી.
લેટ પહેલુમેં મેરે ધરકું મએં આખાદ કરું;
તુજકો લીપટાકે ગલે વરલસે દીલ શાદ કરું.

ગુલશાંમ—વરલકી તેરી કસમ ધરમે હએ ખાતા મુજકો;
ન ખખરદાર અભી હાય લગાના મુજકો.
મુજકો નાદાંન સમજ દુર હો દાના હું મએં;
કૌમકી તુ જો પરી હએતો સેયાંના હું મએં.
ખેરવા તુજસી જમાંનેમે ન હોગી જીનહાર;
આપ જદનામ હુઈ મુજસે છુડાયા ધરખાર.
ભિજકર દેવ મુઝે ખીંચ ખુઝાયા તુને;
આદમી જાદકું કુંદમે કસાયા તુને.

સખજપરી—જીંદગીકા હયે મજા ઐસી મુલાકાતોમં;
 ચોચલે મુજસે બધારો ન જરી ખાતોમં.
 શુક અલ્લાહકા કર લડ ગર્ષ કીસ્મત તેરી;
 યક બયક મુજસી પરીકો હુમ ઉલફત તેરી.
 તુજકો દીવાને નહી શર્મ જરી આતી હયે;
 ખ્યાબમેંભી કંહી ધનસાંકે પરી આતી હયે.
 દેખ પચતાએગા ગેરા નો બુરા દીલ હોગા;
 વસ્લ તુજકુ ન પરીકા કભી હાસીલ હોગા.

મુલકાંમ—ધરકે છુટનેકા હયે ગમ આહો ફોંગાં કરતા હુ;
 વસ્લકા વાઅદા ઇસ રીતસે હાં કરતા હું.
 મુની ઇન્દરકી સભા મયેને કહાંતીમેં હયે;
 ઉસકા અરમાન મુજે નોશે જવાંતીમેં હયે.
 ઐર જલસોકાતો હાં હીંદમેંભી ચરચા હયે;
 નાય પરીયોંકા કભી મઅને નહી દેખા ઉયે.
 સાથ અપને મુજે લે ચલકે વો જલસા દીખલા;
 રાજા ઇન્દરકે અખાડેકા તમાંશા દીખલા.
 સયેર મયેં તેરે સખખ વાંકી નો એક બાર કરં;
 જીતેજી શીર ન કભી વસ્લકા ધનકાર કરં.
 ઉમ્મર પાસસે તેરે ન કંહી બવુ મયેં;
 નો કહે તુ ઉસે આંખોંસે બળ લાવુ મયેં.

સખજપરી—અવસી ખાતોકા જખાંપર નહી લાના અછા;
 જાન આફતમેં નહી મુફત ફંસાના અછા.
 દેતા ઇન્દરકે અખાડેપે અખસ જાન હયે તુ;
 સખત ખેઅકલ હયે દીવાના હયે નાદાન હયે તુ
 અવસી જા સયેરકો ધનસાન નહી ચલતે હયેં;

વહાં મેરી જાન પરીજાદેપર જલતે હએં.
 આકૃત આનએગી તુજપર અરે એક આનકે ખીય;
 આદમી જાદકા કયા કામ પરસતાનકે ખીય,
 કોઈ રાજાકુ ખખર જાકે લગા દેવેગા;
 કુંક દેગા વો મુઝે તુજકુ જલા દેવેગા.
 ન જલાએગા તો આકૃતમેં કસાએગા તુઝે;
 કયેદ કરકે વો કુવે ખીય કુકાએગા તુઝે.

ગુલશંમ—મએં ન માનુંગા ન માનુંગા કભી ખાત તેરી;
 કામ કીસ રોજકે આવેગી મુલાકાત તેરી.
 ખાતલો અરજથી મએં અકલસે પયેઝાન ગયા;
 ખાએસ ઇનકારકા જાની મેરા દીલજાન ગયા.
 તુ કીસી દેવકી ખીજમતમેં વહાં જાતી હએં;
 ઇસલીએ મુજકો સભામેં નહી લે જાતી હએં.

સખ્જપરી—ખાત હરગેજ યે જાનાંસે ન નીકાલો સાહેબ;
 હોશમેં આવો જરા મુંહકુ સાંભાલો સાહેબ.
 દેવસે મુજકુ ખુરા કામ જો કરના હોતા;
 આદમી જાદપે કીસ વાસતે મરના હોતા.
 મએં પરી હોકે ઔર અયેસેપે ફેદા જાન કરેં;
 એડી એટીપે મુવે દેવકુ કુરખાન કરેં.

ગુલશંમ—દીલ હરએક શખ્સકા ફંદમેં ફંસાતી હએં;
 અએ પરી કયું મુઝે ખાતોમેં ઉડાતી હએં તું.
 મુખ્હો હોતી હએં મેરી જાન કોઈ આનકે ખીય;
 બએરવી ચલકે સુના મુજકુ પરસતાનકે ખીય.

વહાં ન લેજાએગીતો જીએ ગુજર જાવુંગા;
આપ મએં અપના ગલા કાટકે મર જાવુંગા.

[ગુલફાંમકા ખંજર નીકાલકર ખુદકા ગ-
લા કાટને ચાહતા, છીન લેતા સખજપ-
રીને ઉસકે હાથસે ખંજરકુ ઐર ફેંકે-
ના જમીનપર.]

સખજપરી—મુક્તકી યાર ખરાબ અપની જવાંતી તુને;
હાએ અફસોસ મેરી ખાત ન માતી તુને.
અબ મીલેગા ન અજીજોસે ન માં ખાપસે તુ;
શેરકે મુંહમેં મેરી જાન ચલા આપસે તુ.
થક ગએ હોટ કહાંતક અરે સંગજાવું મએં;
ચલ અખાડા તુજે ધ્વંદ્વકા દીખા લાવું મએં.
[જાના ગુલફાંમો સખજપરીકા હાથ પકડે
હુવે.]

—૦—

બાબ પહેલા—પરદા નબાં.

જંગલ.

[આના ગુલફાંમો સખજપરીકા હાથ પ-
કડે હુવે.]

જાલા—પીલુ.

ગુલફાંમ—કીસતરહ ચલનેપે તૈયાર મેરી જાન હું મએં;
તુ પરીજાદ હએ ચાલાક ઐર ધનસાન હું મએં.
ઉડકે તુ જાએગી એક પલમેં પરસતાનકે ખીચ;
હાથ ફએલાકે મેં રહેજાગેગા અરમાનકે ખીચ.
કોઈ ઉડ ચલનેકી તદખીર ખતાદે મુજકો;
પર કીસી દેવકે તુ નૌચકે લાદે મુજકો.

સપ્તપરી—બહેકી બાતે ન કરો હોશમેં આવો જાની;
ન પરીજાદકુ બેપર કે ઉડાવો જાની.

[તાલી બજના સપ્તપરીકા ઐર નમુદ
હોના હવાઈ તપ્તકા.]

યાંમલો પાયા મેરે તપ્તકા અબ હાથસે તુમ;
છુટ જાના ન કહીં રાહમે પરસાથસે તુમ.
મુજસે વાં અલકે કોઈ બાત ન કરના સાહેબ;
પીછે પીછે મેરે તુમ નાચમે રહેના સાહેબ.
ગાકે ઐર નાચકે બુત સબકુ બનાદુંગી મએં;
તુમકો લેજાકે દરખોંમે છુપાદુંગી મએં.
ક્રીસી આકૃતમેં એકાએક અગર આના જાની;
યાદ રખના કે મુઝે બુલ ન જાના જાની.

[બએકના સપ્તપરીકા ઉપર તપ્તકે પ-
એર પકડકર ગુલકાંમકા બટક જાના તપ્ત-
કા ઉપર હવાકે.]

—૦:૦—

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

દરબાર.

[નજર આના મંદરકા તપ્તપર બએકે
હુવે મએં દરબારીયોંકે આના સપ્તપરી-
કા ગુલકાંમકો કીએ હુવે ઐર પોશીદા
કરના એક બાજુપર.]

છંદ.

સપ્તપરી—સબામેં બુલવાકે મુઝે આપ ક્રીયા આરામ;
આઈ હું મએં શીર યહાં કરને અપના કામ.

પરજ—કુમરી.

મારી અંખીયા ફરકન લાગી;
કહાં ગયો યાર કીધર ગઈ સખીયાં—અંખીયાં.
નએનનમેં દીલદાર બસત હએ;
યે અંખીયાં અલમાસ પરખીયાં—અંખીયાં.

[આના લાલદેવકા શોઅલે ૩ સામને ઈન્દરકે શીકાયત કરના ગુલકાંમકે આનેકી.]

મસનવી.

લાલદેવ—મહારાજકો હક રએ શાદ કામ;
નર્મ અર્જ હએ આજ કરતા ગુલામ.
મએં ખાતાયા ઇસ દમ અમનકી હવા;
હકીકત આ દેખી કે હિશ ઉડ ગયા.
શજર હએ પુરાના નો શમશાદકા;
ગુજર હએ વહાં આદમીજદકા.
નહી કરતી અરલા મેરી અકલ કામ;
વો ઇનસાન હએ યાકે માહેતગામ.
ઉસે કોન લાયા વહાં અપને સાથ;
ઇસી શીકમેં કળસે મલતાહુ હાથ.

[મુખ્યાતીખ હોના ઈન્દરકા તરફ દરખાશી-યાંકે સખખપરીકા કહેના લાલદેવસે આલમે યાસમે.]

અહુન્સ—મસનવી.

સખખપરી—નકરલાલ દેવ ઇસતરહકે કલામ;
અરે એ મુરવત જ્યાં અપતી યામ.
ખુદાકે ગજબસે જરા દીલમેં કાંપ;

ચુગલખોરકે મુંહકું ઉસતે હએ સાંપ.
 પરીકી તરફ દેખ આહમક ન બન;
 ખુરાઈમે બાજઆ બ કોલે હસન.
 કીસીકી બદી તુ ન કર અયેબ હએ;
 કે ઉસકા ખુદા આલે મુલ ગયેબ હએ.
 દીલે આશક ઈસ બાતસે હીલ ગયા;
 તુએ હાયે કંમબખ્ત કયા મીલ ગયા.

[પુછના ઇન્દરકા ગજબમે આકે લાલ
 દેવસે.]

મજકૂર તર્જ.

ઇન્દર—અરે દેવ તુ હએ એ કયા બક રહા;
 મેરે બાગમેં કામ ઇનસાંકા કયા.
 હુવા કીસ તરેહ યાં બશરકા ગુજર;
 પરીનદોં કે દહશતસે જલતે હએ પર.
 કદમ રખ સકે જીનકી કયા જાન હએ;
 ફગીશતોં કી યહાં અકલ હએરાન હએ,
 કીસી દેવસે આશનાઈ ન હો;
 પરી કોઈ સાથ ઉસકો લાઈ ન હો.
 ઉસે ખીચ લા પાસ મેરે શીતાબ;
 કે ગુસ્સેસે હએ હાલ મેરા ખરાબ.

[જાના લાલ દેવકા નજદીક ગુલકાંમકે
 ઔર પુછના ગુસ્સેસે ઉસકો ડરના ગુલ-
 કાંમકા ઉસે દેખકર.]

મસનવી.

લાલદેવ—બશર હએકે જીન હએકે સાયા હયે તુ;
 પરસતાંમેં કયુંકર આયા હએ તું.

ઉઠા આંખ કર જલ્દ મુજ્જસે બયાં;
ખીઠાયા તુઝે લાકે કીસને યહાં.
અમનકા કોઈ ગુલ કે બુટા હયે તું;
સીતારા વયા બનકે ટુટા હયે તું.
પરીપર નો સયેદા તેરા દીલ હુવા;
આખાડેમેં ઇન્દરકે દાખેલ હુવા.
મેરે સાથ ચલ જલ્દ અયે બેશગર;
બુલાયા હયે રાખને અપને હુશુર.

[લાના ગુલકાંમકો લાલદેવકા ખીંચતે
હુવે રંગ રંગ ઇન્દરકે ઐર અર્જ કરના.]

મસનવી.

લાલદેવ—હુશુરીમે હાનર હયે એ શાઅલેર;
મહારાજ સાહેબ નીધાહ રંગર.
બળ આપકા હુકમ લાયા ગુલામ;
અમનમે પોંહચકર કીયા અપના કામ.
શજરકે તલેસે ઉઠાયા ઇસે;
સભાકી તરફ ખીંચ લાયા ઇસે.
ડરા મએં ન કુછ ઇસકી કરયાદસે;
ઉડા લાયા કુમરીકુ ચમચાદસે.
સીતમ કીજીએ નો સબવાર હયે;
ખડા દસ્ત ખસ્તા ગુલાહગાર હયે.

[પુછના ઇન્દરકા ગુલકાંમકો ગુરસેસે સ-
બબ આનેકા.]

બ્રહ્મસ—મસનવી.

ઇન્દર—અરે કોન હયે તુ તેરા કયા હયે નામ;
સભા મેરી કી તુને ખરહમ તમામ.

તુઝે કૌન લાયા યંહાં બદ સૌકાત;
 બંયાં મુજસે કર જલદ એવારેદાત.
 કીયા કરદ તુને પરસતાનકા;
 ન ખૌફ આયા અપની તુઝે જનકા.
 મેરી સારી મહશીજકી લી આગર;
 યહાં ધુરને આયા પરયોંકો તુ.
 બતા હાલ આનેકા અયે દર્દ નાક;
 જલાકર અભી વર ન કરદુંગા ખાક.

[અર્જ કરના ગુલશંમકા હાથ નોડ કર.]

પીલુ—મસનવી.

ગુલશંમ—કહું કયા ફલકકા સતાયા હું મએં;
 યહાં ખેલ કર જુપે આયા હું મએં.
 પરી સખજ હએ નો અખાડેમે યાં;
 ઉસીકા હું દીવાના મેં નીમજાં.
 સભાકી સદા ધુગ સુનતાથા મએં;
 ઈસી શીકમેં સરકુ ધુંતાથા મએં.
 એ આને લગી આજકી શબનો યાં;
 લટકકર હુવા તખ્તસે મેં રવાં.
 બલામેં પડા યાં ગીરકતાર હું મએં;
 નો આહો સજ દો ગુનાહગાર હું મએં.

[દેખના ઈન્દરકા સખજપરીકી તરફ ની-
 ગાહે ગજબસે.]

અહુન્સ—મસનવી.

ઈન્દર—અરી એ પરી સખજ એ ખે હયા;
 મેરે સામને જલદ આ ખેસવા.

થુડી હએ તેરી જાત જુનયાદપર;
 કે આશક હુઈ આદમીજદપર.
 બનાયા અરી તુને ઇનસાંક્ર યાર;
 ખકોલે હસન સુન તું અયે નાબકાર.
 તેરા રંગ ગયરતસે ઉડતા નહી;
 તુઝે કયા પરીજાઃ જુડતા નહી.
 સભામે લગા લાઈ ઇનસાંક્ર સાથ;
 તેરા અબ ગીરેખાં હએ ઐર મેરા હાથ.

[મારને આહના ઇન્દરકા સખજપરીકા
 છુડાના સભાને આલેજી કરકે.]

પરજ—હુમરી.

તોહેડાલું અજાનમેં—તર્જ.

સખ—છોડો મહારાજા મારો નાહી કીરપા કર;
 એ પાપ ભયો પ્રીત કે ખાતર—છોડો.
 સગર દાસકી અરજ માનલે;
 તુમ હો દયાલુ મહા આતર—છોડો.

[અર્જ કરના સખજ પરીકા ઇન્દરસે સર
 ઝુકાકર ઐર નાદીમ કરના યુલકાંમકો
 ગલે લીપટા કર.]

જીલા—મસનવી.

સખજપરી—જકા ઐ સીતમકી સજવાર હું;
 હકીકતમેં તેરી યુતાહગાર હું.
 અરે કયું મએ વાં તુજસે કહેતીથી કયા;
 ન માના મેરા હાએ તુને કહા.
 બલાગેં પડા આપ ભી બેખતા;

મુઝેલી અપાડેમેં રસવા કીયા.
 કહાં કેં કે અપ દેખુ રાજ તુઝે;
 ખુદાકુ મેરી જાન સોંપા તુઝે.
 નો જીતે રહેગેંતો શીર મીલ જાએગેં;
 નહીતો કીએકી સજ પાએગેં.

[લાલ દેવકા દોનોકું જુદા કરના ઐર
 મુલકાંમકા આદ બર કહેના.]

અંતરા.

ગુલકાંમ—હાએ ઇશ્કે પરીને હમારા,
 દીલ કીયા હાએ પારા પારા;
 યારો ઇશ્ક અજાએબ બલા હાએ,
 ધુંટા સદ્દાકા ઇસને ગલા હાએ, જી
 ખેયુનાહ હજારોંકું મારા—દીલ.
 કંહી આશક બના હાએ કાશીર,
 કંહી મઅશુક બન હવાં જાહીર, જી
 કંહી છુપા કંહી આશકારા—દીલ.
 કંહી શેખ બના હાએ ફરેખી,
 કંહી દેતા ખખરેં ગયેખી, જી
 કંહી રીન્દાંમેં જાએ પુકારા—દીલ.
 મન સુરકો સુલી મડાયા,
 સર મસ્તકે સરકો કટાયા, જી
 ઐર શમસકી ખાલ ઉતારા—દીલ.
 મજનુકો બન બન શીરાયા,
 ફરહાદને તેશા ખાયા, જી
 લાએલા શીરીપે જુદમ ગુજરા—દીલ.

છેલ જટાઉ મોહિતા રાની,
 નલ દમન કો કર દીયા કાની, ७
 રાંજ હીરકો કરકે આવારા—દીલ.
 નો દામે ઇશ્કમેં ફસા હયે,
 કભી રોયા કભી યો હંસા હયે, ७
 એ હરીક કેહેવે ખીયારા—દીલ.

[ગુલફાંમકા ગીલા કરના અપની કીસમતકા.]

ભયેરવી—ગજલ.

તુ નકરે અપને લીએ—તર્જ.

ગુલફાંમ—હમને કર જએડે બલા તદ્દીર અપને હાથસે;
 આપ હિલી ખુદ ખુદ તકદીર અપને હાથસે—હમને
 કર લીયા સામાંનો દીલમેં ઇશ્કકા અજ ફરતે શોક;
 ખુદહી પેહની પાવુંમે જનજીર અપને હાથસે—હમને.
 હાએ વો સામાને કાએ ઇશ્ક સખ જતા રહા;
 જસકુ યા હમને કીયા તઅમીર અપને હાથસે—હમને
 હાથા અદલાહ હાએ નહી ઇસ મહવશકા ફકર કુસુર;
 કર દીયા મએને ઇસે દીલગીર અપને હાથસે—હમને.

સખજપરી—આહો જરીસે બલા હોગા તુમે અજ કયા હુસુલ;
 જનકે કર જએડે તુમહી તકસીર અપને હાથસે—હમને
 કયું ન હો તથવીશ દીલકો અજ કમાલે દાશગીર;
 મુકત યો ડાલે નો કોઈ તોફીર અપને હાથસે—હમને.
 કયા કરે કીસમતકી ખુશી કા ખયાં હમ અએ હરીક;
 હલ કરો સખ મુશકીલાંકો ચીર અપને હાથસે—હમને.

[કેહના ઇન્દરકા લાલ દેવસે ગુલફાંમકા
 ગીરફતારીકે લીએ.]

બ્રહ્મસ—મસનવી.

ઈન્દર—અરે દેવ કર કરદ બેદાદકા,
 પકડ હાથ ઇસ આદમી જાદકા.
 કુવા ઝોળો હએ કાફમે પુર ખતર,
 અભી જાકે ઉસમે ઇસે કયેદ કર.
 પરી સખજ હએ નો એ આગે ખડી,
 ખતાકી હએ ઇસ બે સ્વાને ખડી.
 સો તુ નોમદર ઇસકે પર ઝોર ખાલ,
 અખાડેસે મરે અભી દે નીકાલ.

[બખશીશ આહના ઈન્દરસે યુનકાંગો
 સખજ પરીકી સખ દરખાશીયોને.]

જીલા કલ્યાન—ઈંગ્રેજ તર્જ.

જીઓ જીઓ આદમ—તર્જ.

સખ—ખલો તુમ ઇનકી શાહ મેહર કર ખતા,
 તર્જ એ હમારી હએગી તુમસે ખર મલા.

સખજપરી—અપને કીએ પે ખીચી પશમાની બેશુમાર,
 લીલાહ ખલો અખતો ખતા હું મએ શરમસાર—
 સખ—ખલો.

ઈન્દર—કહખા યુનાહ તુનેતો હએ અયેસાહી કીયા,
 હરગેજ ન તુજકો ખલુંગા હો દુર બેહયા—સખ—ખલો.

પુખરાજપરી—સંનિસે અપને કીના કરો સાફ રાખજી,
 લાલપરી—નો કૂછ હુવા સો ખયેર કરો મોઆફ રાખજી—
 સખ—ખલો.

નીલમપરી—કરદો રૈહાઈ ઇનકી અખ શાહે ખુશ ખીસાલ,

કાલદેવ—દુન્યામેં નામ આપકા રૌચન હો જ્યું હીલાલ-
સખ—બક્ષો.

લાલદેવ—ઘભરા રહા હુ અગતો અએ શહે નામવર,
દો હુકમ અગ શીતાગ બજા લાવું જુદતર—
સખ—બક્ષો.

હિન્દર—સખકા સખુત મએં રખતાહુ દેવ અગ તુ જા,
પર નોચકર નીકાલદે ધસકી એહી સજા.

સખજપરી—લો આએરી સલામ હરીફ તુમ મેરા એહી,

હિન્દર—વા અલેકુ મુસસલામ ચલો જતવ જતવજી—સખ—બક્ષો.
[જતવા સખજપરીકા, ગુલશામકા ઉસકી
જુદાઇમેં આહ કરના.]

સારંગ—ગજલ.

આવા કહાંસે કાં ગયા—તર્જ.

ગુલશાંમ—જલવા દેખાકે હુસ્નકા ઓ સીમખર ગઇ,
લાલા સા દાગ દીલપર મેરે આહ કર ગઇ—જલવા.
આગર કમાં તીર મીઝે મશ્મ પુર સેહેર,
હર એકકી અદા ખતા નાજુક કમર ગઇ—જલવા.
સોને શીરાક સીનેમેં મેરે બડક ઉઠી,
કીયુંકે જુદા હો મુજસે વો પેશ નજર ગઇ—જલવા.
કીરસે કહું મએ હાલે દીલ અપના જા અએ હરીફ,
નો દર્દમંદથી ઓભી જરૂએ જરર ગઇ—જલવા.

[હુકમ દેના હિન્દરકા લાલદેવકો ગુલશાં-
મકો કબેદ કરનેકે લીએ.]

પરજ—હુમરી.

તોહે ડાલુ અબખમે—તર્જ.

ઇન્દર—સુન દેવ હસે અબ્બ યહાંસે નીકાલ,

કર કચ્છેદ અંધિરે કુવેગે શીખ હાલ—સુન દેવ.

કોહે સીતમ જા હસપે ગીરાદે,

સભી તરાહકી ઇન્દરે ઇતાલ—સુન દેવ.

[યુલકાંમકા આહો જાગીસે સખા કો સ-
લામ કરના.]

જુલા—ગજલ.

હસ આતથે ઉલકતને—તર્જ.

યુલકાંમ—મચ્છે હો અસીર જાતાહું હુમઝાર કો સલામ,
ઐર ખારગાહે શાહ કો મુખતાર કો સલામ—મચ્છે.
તખતે જમુરરદ તાજ કો હશમત કો જાહ કો,
પરીયોંકો ઐર દેવોં કો હરકાર કો સલામ—મચ્છે.
હસ ખજમ કો સલામ ઐર અયેશો નશાત કો,
રાહત કો રકસો નગ મચ્છે તરીર કો સલામ—મચ્છે.
જુલમોં સીતમ ઐર શાહકે અબતાફો કરમ કો,
હસ આસીએ હકીરકા સરકાર કો સલામ—મચ્છે.
ખજમ નશી તગામ કો આખર હચ્છે અયે હરીફ,
હશમત અજુજ દોસ્ત કો ગમ ખવાર કો સલામ—મચ્છે.

[લેજના લાલદેવકા યુલકાંમકો ખીચતે
હવે.]

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

રાસતા.

[આના સખ્જપરીકા હમરા પરીવાંકો
લીએ હુવે.]

બંજારા.

સખ્જપરી—માહે છાંડ કંહાકો સીધારા,
નંદલાલ ખુસાશીર ખારા,
દે દગા ગયા પરદેસી,
દીલ લગીકી અયેસી તયેસી, છ
કંહા ગયા વો શોખ શરારા—નંદ.
કીધી પ્રીત પંછીની સાથે,
મારી પગમાં કુવાડી હાથે, છ
કેવા દુશ્ન કરંમછે મહારા—નંદ.
ગેલા નીધુન કંનયે દેશલા,
કુઠે પાહાવુ અતાર્મી ત્યાલા, છ
પંડીતાસ જવું બીચારા—નંદ.
નીન સીવાએ અંના નીર,
મંડલ દાગા એડીઅલદુ, છ
છવાં ખનતુ દુટી નન યારા—નંદ.
અએ મહેરે દરખશાં દીસે મન,
બાયે બુલબુલે દીસેમાં ગુલશન, છ
ખયા હરીફ મકૂન આવારા—નંદ.

[પુખરાજ પરીકા તાલાએ યારકે લીએ
સખ્જપરીકો પતા દેના.]

અંજારા.

પુષ્પરાજપરી—માન નોગનં કહેના હમારા,
 મીલ જાએગા ઓ તેરા પ્યારા.
 જા રમ રસ ઓર ધરાં,
 માવરન નેહેર મુલકે તુરાં. ૭
 તાલાય જલજો જુખારા—મીલ.
 તાતાર ચીન માંચી મેં,
 ઓર ખતા ખુતનકી જમીમેં, ૭
 ધન શહેરોમેં હોગા આવારા—મીલ.
 નેપાલ મુલતાં પીશાવોર,
 કશગીર અંખાલા લાહોર, ૭
 દેખ દેહલી આગરા સારા—મીલ.
 ફરખાખાદ ખરેલી કાનપુર,
 લખનવું ખતારસ જૈનપુર, ૭
 કલકતા બાગલપુર ન્યારા—મીલ.
 જખલપુર ગવાલીયર સાગર,
 ઈંદોર ખાનદેસ જ્યાગર, ૭
 શાલાપુરમેં હોવે ખીચારા—મીલ.
 હએદરાખાદ મધગસ મયેસુર,
 ગુલખરગા શરીફો ખીંગલુર, ૭
 જા ધુન્ડ પુના સતારા—મીલ.
 શીર થાનેમેં આ દીવાની,
 મુંખઈમેં હો દીલજની, ૭
 ઓ હરીફ સીતમ શખારા—મીલ.

[દીગર પતા દેના લાલપરીકા.]

બંજરા.

લાલપરી—કર જોગન હરસુ પુકારા,
 શાયદ મીલે તેરા મહાપારા.
 પહેલે દેખ પાલવા બંદર,
 શીર દેખ કીલેકે અંદર, જી
 જોરી બંદર મેઝેદાન સારા—શાયદ.
 મારકીટ હનુમાન સેરી,
 ઘોભીતલાવૃષે કર ફેરી, જી
 ચંનીવાડીમે હોવે ગુજરા—શાયદ,
 ચીરા બજાર કુંસવાડી,
 ગીરગાંવું વ રૂપા બાડી, જી
 પાંજસપોલમે હો દુખ્યારા—શાયદ.
 જા દેખ ભુલેશ્વર ચકલા,
 માંમાંદેવીપે હો રંગીલા, જી
 પાયેધોનીપે હોગા ખીચારા—શાયદ.
 ભીડીબજાર મેમનવાડા,
 બાયખલા નવા નામપાડા, જી
 ડંકી ડોલપે હો આવારા—શાયદ.
 કમાટ પુરેકા હરએક લત્તા,
 સફેદ ગલીમે હોગા બટકતા, જી
 હોટલોંમે કર તુ નજગા—શાયદ.
 તાલાશ નાટકાં સારી,
 મીટ જાએ તેરી નાચારી, જી
 પાવે હરીફ ઓ દીલઆરા—શાયદ.

[જાના સખ પરીયોંકા.]

આબ દુસરા—પરદા તીસરા.

જંગલ.

[આના લાલદેવકા ગુલકાંમકા જનન-
રોમે જકડે હુવે લેકર કુવેમેં કમ્પેદ કરનેકે
લીએ ઓર ગુલકાંમકા યાદે મઅશુકમેં
ગમ કરના.]

બંજરા.

ગુલકાંમ—તલપે હએ યહાં તેરા સાજન,
કહાં છોડ ગઇ બનબરન.
અયે શીરી દહન ચક્ષ્મ અકસું,
કરહાદસા હું મએં મકસું, છ
મોહે બતા તેરા ખાલા જોબન—કહાં.
ખીન તેરે ચયેન ના આવે,
તેરી યાદ ન છસે જાવે, છ
જપુ નામકી નીત તેરે સુમરન—કહાં.
અયે રશકે મસીહો મેહરખાં,
ખીમાર તેરાહુ નીમજાં, છ
નાહી ઇલાજ દુખ ખીન દરશન—કહાં.
તદખીર કહું મે હજારાં,
તકદીર હંસે હો નાજાં, છ
કયા બાગમે મેરે લીખા બચન—કહાં.
અયે બજમી રશીકાં આવો,
ગમે ઇશકસે મુજકો છુડાવો, છ
કહું હરીફ મએં કબ તલક કયન—કહાં.

[ગુલકાંમકા હાલે ઇશક ખ્યાન કરના.]

બેહાગ પરજ—મરસીયા.

ગમ જદા ગાહ આયા અછતો—તર્જ.

ગુલકાંમ—ધશ્ક એક નાગ હાની ગલા હાએ હાએ,
 ધશ્ક આકૃત જદા ખર ગલા હાએ હાએ,
 ગાહે ધશ્કમેં નો કોઈ ચલા હાએ હાએ,
 આખરથ આકમેં આ મીના હાએ હાએ.
 ધશ્ક ઘરલ કના હરત અછતો,
 ગુલકાંમ અજ ન નાલ વ ગીરીયાં.
 હાએ કુરકત વાએ જહમત,
 હાએ દેખો હાલત પરેશાં.
 હાએ કુરકત હાએ કુરકત વાએ—ધશ્ક.
 ધશ્કને બે તરહ લા કંસાયા હાએ,
 નો ન દેખાયા ધસને દીખાયા હાએ,
 સોનો કુરકતસે તન મન જલાયા હાએ,
 આખર આહે અલમ મં બુકાયા હાએ.
 ગર કુતદ ધશ્ક બા હોસ યારી,
 હાએય ન યાકૃત બજુજ આહો જારી.
 હાએરે બખત વાએ કુરકત,
 કહે હરીફ હો નાલાં.
 હાએ કુરકત વાએ કુરકત વાએ—ધશ્ક.

[લેખના લાલદેવકા ગુલકાંમકો ખીચતે
 હુવે કુવેમં.]

બાબ દુસરા—પરદા ઐથા.

જંગલ.

[આમદ ગાના નોગનકી.]

કદયાન—ગજલ.

ઉમ્મ સખ મુકતમિં—તર્ક.

નોગન આવી હએ પરી બનકે પરસતાંનકે ખીચ,
સુગરને હાયોમિં મુંદરે હએ પડે કાનકે ખીચ—નોગન.
સરપે એંડ વાહી રખે મુહપે રમાઈ હએ ભમુત,
સયેલીયાં ડાલી હએ ગરદનમે ગીરેઆન કે ખીચ—નોગન
આજ ગતવાલી હએ આંખે હએ મયે હંશકસે લાજ,
મરત શાહજાદ એ ગુલકાંમકે હએ દયાનકે ખીચ—નોગન

[ગાના સખજપરીકા ગએરવી લીયાસમે.]

ભએરવી—કુમરી.

નોગન—મએતો શાહજાદેકુ હુંડન ચલીયાં,
આંગ ભમુત નોગન બન મલીયાં,
છાન શીરી સખ મલીયાં—મએતો.
લટ છટકાકે મેસ બનાકે,
દેસ બદેસ નીકલીયાં—મએતો.
તન કુમલા ગયો મુખ મુરખા ગયો,
જએસી ગુલાબકી કલીયાં—મએતો.

[આના કાલે દેવકા ઐર સુન્ના બગૈર
ગાના નોગનકા બના વહાંસે.]

બાળ દુસરા—પરદા પાંચવા.

દરબાર.

[આના કાલે દેવકા રૂપર ઈન્દરકે ઐર
તઅરીફ કરના નોગનકી.]

આસાવરી—મસનવી.

કાલાદેવ—ખુદા રાજનજીકો રખે શાદમાં,
નોહો જનન બાપશીતો ખોલુ જ્યાં.
પરસતાનમે' નોગન એક આપ હએ,
ખલાયેક સખ ઉસકી તમાંશાઈ હએ.
વો હએ નાચતી ગાતી ઈસ આનસે,
કે જીન સદકે હોતે હએ સોજનસે.
મલી હએ ભાબુત ઐર અફશાં ચુની,
ન દેખી હએ નોગન ન અએસી સુની.

[હુકમ દેના ઈન્દરકા મુશતાક હોઠર.]

મજકુર—તર્જ.

ઈન્દર—ત કર દેર અએ દેવ બેહરે ખુદા,
અખાડેમે' મેરે ઉસે જદદ લા.
મએ દેખુ વો નોગન હએ કીસ શાતકી,
પરી હએ વયા કીસ્મ ઈતસાતકી.
કીસી દેવ જીતકી સતાઈ ન હો,
મેરે પાસ ફરયાદ લાઈ ન હો.
ન લાએ વો કુછ ઐર દીલમે ખ્યાલ,
દીખાએ મુજે આકે અપના જમાલ.

[જાના કાલે દેવકા તસલીમ કરકે.]

બાબ દુસરા—પરદા છઠ્ઠા.

જંગલ.

[આના સખ્તપરીકા શીરકો યુલકાગને
બટકતે હવે.]

કાલીંગડા—ગજલ.

અગરહમ બાગનાં—તર્જ.

જોગન—કહાં પાવું તુઝે દીલગર કીધર જાવું કહાં દુકું,
તેરે ખીન હાલ હમે અગતર કીધર જાવું કહાં દુકું—
કહાં.

તેરી કુરકત સતાતી હમે ન થગકો નીન્દ આતી હમે,
ન દીનકો ચમેન હમે દમબર કીધર જાવું કહાં દુકું—
કહાં.

પરેશાં હાલ શીરતીહું બયાંબાંમિ બટકતીહું,
ચડા હમે અબ જીતુ સરપર કીધર જાવું કહાં દુકું—
કહાં.

થમઅર તુ મમે પરવાના બતા સુગત તેરી જાના,
તસુદક તાકે હું તુજપર કીધર જાવું કહાં દુકું—કહાં.
હરીકુ અબ કયા કર તદખીર નહી કામ આતી હમે
તકદીર,

કહાં અબ જાકે ફોડુ સર કીધર જાવું કહાં દુકું—કહાં.
[આના કાસે દેવકા ઔર પએગામિ ઇન્દર સુનાના.]

આસાવરી—મસનવી,

કાલાદેબ—અરી જોગન અબ દીલમે હો અપને શાદ,
કીયા હમે તુઝે રાગ ઇન્દરને યાદ.

કીસીસે તેરા સુન લીયા હ્યે તો હાલ,
 મુલાકાતકા શોક ઉસે હ્યે કમાલ.
 મેરા દેર કરના ઉસે શોક હ્યે,
 તેરે નામ ગાનેકા મુશતાક હ્યે.
 મુરાદ અગ તરે દીલકી ખરઆએગી,
 તો માંગેગી વો ચીજ મીલ જાએગી.
 ન શીર ઉમ્મ ભર તુ કરેગી સવાલ,
 વો એકદમ મેં કર દેગા તુજકો નેહાલ.

[જવાબ દેના જોગનકા કાલે દેવકો ત-
 અનો લગાવટસે.]

મજકુર—તર્જ.

જોગન—એ જાતેં ન જાના જખાંપર કભી,
 ફકીરોંસે અછી નહી દીલ લગી.
 ખડા વો મેરા દેને વાલા હુવા,
 ખુશામદસે મુહ તેરા કાલા હુવા.
 ફકીરોં કો દીલતકી પરવા નહી,
 યહાં હરકે અફજલસે કયા નહી.
 તો ગાનેકા રાજ તલખગાર હ્યે,
 તો યાં કીસ કો ચલનેમે ઇનકાર હ્યે.

[જના જોગનકા કાલે દેવકે સાથ.]

—૦—

આખ દુસરા—પરદા સાતવાં.

દરબાર.

[આના કાલે દેવકા જોગનકો લીએ હુવે.]

પંચમ—મસનવી.

કાલાદેવ—મહારાજ કીજે ઈન્દર આખ નીધાહ,
એ જોગન હએ હાજર બહાલે તખાહ.
મીલા કીસ ખરાખીસે ઈસકા નીશાં,
હુવા મએં પરસતાંમે હરસુ રવાં.
બહોત જલ્દ ખીજમતમે આયાહુ મએં,
અખાડેમે જોગનકો લાયા હુ મએં.

[પુછના ઈન્દરકા જોગનસે.]

મજદુર—તર્જ.

ઈન્દર—અરી જોગન અયે દર્દકી મુખ તેલા,
ફકીરોંકા કયું ભિસ તુને લીયા.
શીદા કીસપે હએ કીસપે ચયેદા હએ તુ,
કોઈ આદમી હે પરી યા હએ તુ.
કહાંસે યહાં તેરા આના હુવા,
કે મુશતાક સારા જમાના હુવા.
કીસે ધુંડતી શીરતી હએ કુખકુ,
ઉડતી હએ જંગલકી કયું ખાક તુ.

[જવાબ દેના જોગનકા ઈન્દરકો બગમ.]

મજદુર—તર્જ.

જોગન—માહારાજ પુછો ન જોગનકા હાલ,
ફકીરોંકા દીલ દર્દસે હએ નીલાલ.

મેરા મુજસે મઅશુક હએ છુટ ગયા,
મેરા રાજ ઈસ દેસમેં લુટ ગયા.
યહાં હુંડને ઉસકો આઈ હું મએં,
ખી રોગન હુ ગમકી સતાઈ હું મએં.
સુનાતી હુ ગાના નો હએ મુજકો યાદ,
અજળ કયા નો મીત્ર જએ દીલકી મુરાદ.
અગર રાગસે ગએર હો દીલકા હાલ,
ન જોગનકા રદ કીજએંગા સવાલ.

[ગાના જોગનકા હરળ હાલ અપને.]

બંજરા.

જોગન—જળ મુર્ગે સહર લલકારા,
એપ લાદ ગયા બંજરા;
દેખો બાલી ઉમર ભાલાપન,
કર તનહા ગયે મુઝે સાજન, જી
જલ જવો એ જોળન સારા—એપ.
કયા પીયાને દીલમેં ઠાની,
નો મુજસે કીઈ ખેઈગાતી, જી
કીસ સૌતન ને મારા નજરા—એપ.
કહો કોન દીસા અળ જવું,
કીસ તરફ પીયાકો પાવું, જી
કહાં કહાં કરં જ પુકારા—એપ.
ધુંડી ઉત્તર દખ્ખન બાલમ,
ધુમી સારા પુરળ પછછમ, જી
કહી મીલા ન પ્રીતમ પ્યારા—એપ.
અએ સળા પીયુસે કહેના,

હયે કઠન તેરેનીન જીના, જી
 બે મયા ઇશકને મારા—એપ.
 કયા બયાં હો રંજો ગમકા,
 ના રહા બરોસા દમકા, જી
 ડોઈ ઘડી હો કુંચ હમારા—એપ.
 બસ જ્યાદા સત્તા મત પ્યારે,
 આ લપટ ગસેસે હમારે, જી
 હયે હરીકૃ ગમકા મારા—એપ.

[ઇરશાદ કરતા ઇન્દરકા જોગનસે ઘીગર
 ગાનેકે લીએ.]

ઝીંઝેટી—કુમરી.

પરદેસન જીગની—તર્જ.

ઇન્દર—કર શાદ હમે અબ જોગનતી.

એ હુકમ હયે સુત તુ હમારા,
 મુશતાક હયે મજમા સારા,
 કુછ સુતા રાગ રંગ પ્યારા,
 તા હોવે એ જલસા રૈશનતી—કર શાદ.
 હો ગજલ રૈખતા મુખમસ,
 મુસમીનો સોનો મુસદ્દસ,
 કતઅ કુદ રખાઈ મુશ્મલસ,
 સબ રાગ રાગતી દુરહનતી—કર શાદ.
 કહ્યાન ધુરપત પ્યારી,
 ખમાંચ કુમરી ન્યારી,
 બેહાગ બચ્ચેરવી સારી,
 દરસાદે દરકી સુમરનતી—કર શાદ.

દેખ હુરન તેરા ચકતાઈ,
તળીયતભી મેરી સેહરાઈ,
હયે હરીફી તુઝકો દોહાઈ,
કર રખજ મેરા એ ગુલશનની—કર શાદ.
[રક્સ કરના જોગનકા.]

મજકૂર—તર્જ.

જોગન—મેરી દુલડી કીરને ચુરાઈની,
કૂનદનકી ખનીથી દુલડી,
હીરોંમિ ચુનીથી દુલડી,
ઓ અંદ્ર મુનીથી દુલડીની,
થે માતી ઉસમે જડાઈની—મેરી.
મેરે ગલેકી મોહનમાલા,
સે ગર્હ કોઈ દલાલા,
ખુદા કરે મુંહ ઉસકા કાલા,
કહો કીસને ઉસકો છુપાઈની—મેરી.
લાવો લાવો દુલડી મેરી,
નતો સુનોગે તેરી મેરી,
હું હરીફી મએં ચેરી,
હો જાએગી નાહક પુરાઈની—મેરી.

[ખુશ હોના હંદરકા દેના ગીલોરી પા-
નકી જવાબ દેના જોગનકા મહકજ હોકર.]

નસર.

જોગન—પાન લેકે કયા કરેં કીસી સખજ રંગકા ધ્યાન હએ,
હડડીયા ચુના હએ બદન ધાન પાન હએ.

ધંશ લહુ પીપી કે રંમ લાયા હએ,
 શીરાકને કત્તકા પીડા ઉઠાયા હએ.
 ગીલારી લીએ મુઝે કયા તકતા હએ,
 ફકીરોંકા મુહ કોન કીલ સકતા હએ.

[ગાના જોગનકા શીરાકે યારમેં.]

ભએરવી—કુમરી.

જોગન—કહાં ગયો શાહનશા જાની પયાગ,
 દીલ તડ પેરે હમારા—કહાં.
 વાકા પતા કહીં લાગત નાહી,
 હુંડ શીરી બન સારા—કહાં.
 ખીન જાની કે ઈન નયેનનમેં,
 રએન દીન આંધીઆરા—કહાં.

[દુઆગ ખુશ હોના ઈન્દરકા ઓર હાર
 દેના ઓર જવાબ દેના જોગનકા.]

નસર.

જોગન—હાર જીનહાર નલુગી દીલકો ખાર હએ,
 અપના યુલ ઓઝર ગલેકા હાર હોતો બહાર હએ.
 રાજકે દોરમેં પદ્મેસે આઈ હુ,
 જો માયુશો પાંજી.

[કોલ દેના ઈન્દરકા જોગનકો શાદ હોકર
 ઓર બહેર હોના છુપે હુવે લીયાસસે
 જોગનકા.]

ભએરવી—ગજલ.

સખજપરી—હોતા હએ કોઈ આનમે અપ કામ હમારા,
 ઈનઆમમેં દીજે હમે યુલકાંમ હમારા—હોતા

अप आहसे पुसुको नीकलवावे हमारै,
 धरता हउये अंधिरमं दीनाराम हमार—होता.
 आशकने तेरे भांगलीआ राजनसे तुज्जे,
 देआये कोछं हसिदे अ पयैगाम हमार—होता.
 आ नउये अगर यागते छातीसे लगालु,
 सानिमें तपां हउये दीले ना काम हमार—होता.
 गंगवाधये शाहन्तदेको अप देर न कीले,
 नाम आपका हो अहकमं और काम हमार—होता.
 [करमाना धिंदरका बाल देवसे युनकुंग-
 की रेहार्न के लीये.]
 आसावरी—मसनवी.

धिंदर—अरे बालदेव हंस तग्न नद आ,
 पडा मुज्जे जेगनने धोका दीया.
 जनावट कीथी सारी नदगुलीरी,
 नही आहमीं हउये अ सज्जपरी.
 हंस जेकी ज्वालेथ न यां बाधथी,
 छुडाने गीरकुतारको आधथी.
 कभी हंसको भीजता नवे युन ओनर,
 मगर कोल हाराहु गये तीनपार.
 नीकाल अप कुपेसे तु युनकुंगको,
 हवाले कर हंस नेक अंनमको.

[जना बाल देवका सर पीटते हुये और
 जाना युनकुंगको और जगलगीर होना
 आशको मअशुकका.]

अमेरवी—गजल.

सज्जपरी—कहया छिट्र कयागतथी नुदाध तेरी,
 भरे आलिने मुजे शकल दीयाध तेरी.

નીચે લખેલા હમારા પ્રસીધ્ધ કરેલાં પુસ્તકો
હમારી દુકાનેથી જથાખંધ તથા છુટક
કીફાયત ભાવે વેચાતી મલસે.

	રૂ. આ. પૈ.
શાયલ સ્કુલ પ્રાર્થમરના મિનીંગ... ..	૦—૪—૦
શાયલ ગ્રીડ નંબર પેહેલાના મિનીંગ (પીજી આવૃતિ).....	૦—૬—૦
શાયલ ગ્રીડ નંબર પીજીના મિનીંગ.....	૦—૮—૦
શાયલ ગ્રીડ નંબર ત્રીજાના મિનીંગ.....	૦—૧૦—૦
હાવર્ડ કૃત પ્રાર્થમરના મિનીંગ, તરજુમા તથા વાક્યોના ઉચ્ચાર મહિત (પીજી આવૃતિ)	૦—૪—૦
હાવર્ડ કૃત પ્રાર્થમરના મિનીંગ કૃત તરજુમા સાથે.	૦—૨—૦
હાવર્ડ કૃત અંગ્રેજી પીજી ચોપડીના મિનીંગ તરજુમા સાથે.....	૦—૬—૦
ગુજરાતી નાટક ગાયન સંગ્રહ કે લેની અંદર ૬૦૦ કરતાં પણ વધારે ગાયનછે... ..	૦—૧૨—૦
ગાન અંદન અને સતિ મહ્યાગરીનો નાટક...	૦—૬—૦
તમાશાએ આંદળી.....	૦—૪—૦
તોહફે દીલકેશા ઉર્ફ નર્મ હન્દર સવા.....	૦—૪—૦
નકશે સુલેમાનીનો ઉરદુ ખેલ.....	૦—૩—૦
ધ્રુવ આખ્યાનના ખેલમાં ગવાતાં ગાયનો...	૦—૩—૦
રસીકાનો અતિ રમુજ કારસ.....	૦—૧—૬

જથાખંધ ખરીદ કરનારા બુકસેલરોએ નીચે લખેલ
ઠેકાણેથી મંગાવી લેવી. છુટક એક નકલ મંગાવનારે પોસ્ટ
ની દીકરીનો અરધો આનો વધારે ભાકલવો.

મેહેતા જમનાદાસ લગવાનદાસની કંપની

ઠેકાણું બુલેધર આગલ ક્રીનારીવાલા ખીહારીલાલ

દુરગાદાસની દુકાનમાં.

